

Баланың аты-жөні: Дюсенгалиев Дінмұхаммед Аянұлы

Туған күні, айы, жылы: 07.12.2017 ж.

Жанысы: ұл

Ұлты: қазақ

Тобы: «Балдырған» ересек тобы

Ата-анасы туралы мәлімет:

Әкесі: Дюсенгалиев Аян Ергазиев

Жұмыс орны: вахта

Анасы: Исмагамбетова Динара Кубландыбатыровна

Жұмыс орны: жұмыссыз

Ата-анасының байланыс телефоны: 8-705-817-2390

Ата-аналарға арналған сауалнама

Балаңыздың аты – жөні: Дусеялашев Әнесуллажол

1. Балаңыздың көңіл - күйі - қандай?

A) Көңілді Mазасыз B) көңіл - күйі төмен

2. Балаңыз қалай ұйықтайды?

A) тез ұйықтайды жай B) тыныш Г) тынымсыз

3. Балаңыз ұйықтату үшін не істейсіз? Әрекетіңіз

Массаж жасауы

4. Балаңыздың ұйқысы қанша уақыт?

A) 2 сағат 1 сағаттан кем емес

5. Балаңыздың тәбеті қандай?

A) жақсы тамақты таңдап жейді B) тамаққа тәбеті төмен

6. Балаңыздың қандайда бір теріс әрекеті бар ма?

A) емізік сорады, саусаған сорады т.б. _____

B) ондай теріс әрекеті жоқ.

7. Балаңыз дәретханаға өз барады ма?

A) өздігінен отырады отырғысы келмей жылайды

8. Үйдегі жаңа заттарға немесе ойыншықтарға балаңыз назар аудара ма?

A) ия жоқ кейде

9. Балаңыз қалай ойнайды?

A) өзі ойнайды Ә) жалғыз өзі ойнамайды.

10. Үлкендермен қарым - қатынасы?

A) тез түседі Ә) таңдап B) қиын

11. Балалармен қарым - қатынасы?

A) тез түседі Ә) таңдап B) қиын

12. Балаңыз сіздерден бөлектеніп көрді ме?

A) ия Ә) жоқ B) бөлектенгенде жеңіл көтереді Г) қиын

13. Қандай маманнан кеңес алғыңыз келеді?

a) психолог б) логопед

Жауабыңызға рахмет

Баланың педагогикалық - жеке даму картосы

1. Баланың аты-жөні: ДНосейталиев, Динмухаммед Аянұлы
2. Туған күні, айы, жылы: 07.12.2017 ж
3. Мекен жайы: Қобдғұлы, Тәуелсіздік. 49
4. Телефоны: 87058172390

Денсаулық жағдайы

Физиологиялық жетіспеушілік және патологиялық ауытқы бар ма? —

Диспансерлік есепте тұр ма? Есепте қандай аурумен? —

Көзінің көруі ЖАҚБЫ

Таным процестерінің дамуы

Зейіні ТӨМЕН

Қабылдау ТӨМЕН

Ойлау ТӨМЕН

Есте сақтау ТӨМЕН

Қиял ТӨМЕН

Сөздік қоры —

Отбасы туралы қысқаша мінездеме (бала тәрбиесімен көбіне кім айналысады)

ӘНАГЫ, ӘКЕСІ

Баланың сүйікті ойыны МАШИНА ОЙЫНШЫҚТАРЫ

Қарым-қатынасы

Қарым-қатынасы: ашық, тұйық

Адамдармен қатынаста қандай қасиет көрінеді?

а) ізгілікті, қайырымды, зейін қою, сыйлау, көмек беру

б) дерекі, өзімшіл, тәртіпсіз, өтірікші

Өзіне қатынасты топтағы рөлі

Өзіне өзі бағалау деңгейіне өте жоғары, орташа, төмен

Топтағы балалармен ренжіседі ме?

Сирек, жие. Себебі? —

Топ тәрбиешілері: ЕЛАМАНОВА Н.Т. ЖАНАБАНОВА Р.

Педагог-психолог: УРАЗГУЛОВА САДУАКАСОВА Ж.М

Логопед: ОМАРОВА К.Ж

«Нұрлы болашақ» балабақшасының
«Балдырған» ересек тобының тәрбиеленушісі
Дюсенғалиев Дінмұхаммедке

Педагогикалық - психологиялық мінездеме

Дінмұхаммед 2017 жылы 01 желтоқсанда дүниеге келген. Балабақшада Дінмұхаммед логопед пен психологтың психологиялық-педагогикалық қолдауын алады. ПМПК қорытындысы: Задержка эмоционально-коммуникативного развития. Отсутствие речи, обусловленное коммуникативным нарушением.

Толық отбасында тәрбиеленуде. Екі апасы, кішкентай қарындасы бар. Есту қабілеті туралы нақты айта алмаймыз, себебі есімін атап шақырғанға жауап бермейді, сөйлемейді.

Қабылдауы: төмен деңгейде

Ойлау қабілеті: төмен деңгейде

Есте сақтау қабілеті: төмен деңгейде

Зейінділігі: төмен деңгейде

Сөйлеудің дамуы: сөйлемейді

Сөйлеудің дыбыстық жағы: -

Дінмұхаммед ерекше бағана. Балааның іс әрекетін бақылағанда өзімен өзі ойнайды, балалармен ағаласпайды. Қолмен орындалатын кейбір ойын тапсырмаларды орындайды (мысалы 2-3 бөліктен тұратын суретті құрастырады, пирамида ны салып жинайды) Бір зат керек болса қолымыздан ұстап апарып көрсетеді. Құрғас бассейнде ойнағанды, велосипед тебуді, әндетіп жүруді ұнатады

Психологиялық процесті бақылау кезінде жалпы қорытындысы төмен деңгейде. Психолог, логопедтің жұмысы жалғасуда.

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуакасова Ж.М.
Балабақша логопеді: Омарова К.Ж.

БЕКІТЕМІН:
МККК «Нұрлы болашақ»
балабақшасының директоры:
Ж.С.Ертлеуова
«__» қыркүйек 2021ж.

«Балдырған» ересек тобының тәрбиеленушісі
Дюсенгалиев Діңмұхаммедке
2021-2022 оқу жылына
арналған жеке оқу бағдарламасы

Топ тәрбиешілері: Жанабаева Р.Б
Еламанова Н.Т.

Ұйымдастырылған
іс-әрекет

Үлгілік оқу бағдарламасының талаптары
Оқу кезеңіндегі мақсаттар – күтілетін нәтижелер

Қыркүйек

Дене шынықтыру

Қолына жалауша ұстап жүруге, тар жол бойымен жүруге, көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен жүруге үйрету.

Шеңбер бойымен аяқтың ұшымен жүреді.

Сөйлеуді дамыту

Сурет бойынша кейіпкерлердің қарапайым қимыл әрекеттерін тануға атауға үйрету.

Сурет бойынша кейіпкерлердің қарапайым қимыл әрекеттерін педагоктін көмегімен таниды.

Көркем әдебиет

Әңгімелерді, тақпақтарды мұқият тыңдай білуге үйрету.

Әңгімелерді, тақпақтарды мнемокесте арқылы түсіндірілді.

Қазақ тілі

Ересектермен, балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдысын қалыптастыру.

Ересектермен құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасау дағдысын педагоктін қолдауымен жүзеге асырылды.

Математика негіздері

1-2 сандары туралы түсінікті бекіту. Екі көлеміндегі көптікті әрекеттің санымен салыстыру

Үлестірмелі материалдар қолдана отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Құрастыру

Құрылыстарды және олардың суреттердегі бейнелерімен сәйкестендіруге үйрету.

Құрылыстарды және олардың суреттердегі бейнелерімен сәйкестендіреді.

Сурет салу

Көлем, түс, нысан бойынша түсінік қалыптастыру.

Педагоктін көмегімен таниды.

Мүсіндеу

Баланы ересек адамның жасаған бұйымымен ойнату.

Бұйымды ұстап зерделеп көрді.

Жапсыру

Заттардың пішіні, мөлшері туралы түсінік беру. Заттарды қолына ұстатып, зерделету.

Педагоктін қолдауымен жүзеге асырылды.

Музыка

Музыканы тыңдату. Байыпты, көңілді музыканы мұқият тыңдауға үйрету.

Байыпты, көңілді музыканы мұқият тыңдады.

Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.

Шамасы жететін еңбек әрекетін орындау: жеке тапсырмаларды орындауға үйрету.

Ересектің көрсетуімен қарапайым еңбек тапсырмаларын (алып кел, жина, орнына қой) орындауына түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Қол еңбегі.

Қағаздың түрлері туралы түсінік қалыптастыру.

Қағаздың түрлерін тануды педагоктін қолдауымен жүзеге асырылды.

Қазан

Дене шынықтыру

Көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен жүруге, шеңбер бойымен жүруге үйрету.

Көрсету немесе еліктеу бойынша аяқтың ұшымен және шеңбер бойымен жүреді.

Сөйлеуді дамыту

Көрсеткен суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету.

Көрнекілік қолдана отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Көркем әдебиет

Шығарма мазмұны бойынша қойылған жәй сұрақтарға жауап беруге «Бұл кім(не)» дағдыландыру.

Педагоктін көмегімен жүзеге асырылды.

Қазақ тілі

Баланың ауызша сөйлеуін дамыту. Айналасындағы қоршаған ортасы туралы түсінік қалыптастыру.

Сурет бойынша түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Математика негіздері

«Көп», «аз» ұғымдарын түсіндіру. 1-2 саны туралы түсінігін бекіту.

«Көп», «аз» ұғымдарын салыстыруды көрнекілік қолдана отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Құрастыру	Заттардың көлемі: үлкен туралы білімдерін қалыптастыру.	Үлестірмелі материалдар қолдана отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.
Сурет салу	Пішіні, түсі бойынша салыстыру және жіктеу.	Үлестірмелі материалдар қолдана отырып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.
Мүсіндеу	Сопақша, домалақ пішінді заттарды зерделеу. (Заттарды көрсету арқылы)	Сопақша, домалақ пішінді заттарға сурет бойынша түсіндірме жұмыстары жүргізілді.
Жапсыру	Қағаздың мүмкіндіктерін пайдалану. Жырту, умаждау тәсілін меңгерту.	Жырту, умаждау тәсілін педагоктің көмегімен іске асырылды.
Музыка	Ән айту. Ересек адамға қосылып әндетуге үйрету.	Педагоктің көмегімен ммен түсіндіру арқылы жүзеге асырылды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Өзіне- өзі қызмет етуге үйрету: (сыдырмалы, «жабысқақ» түймелікті салу және шешу)	Ересектің жартылай көмегімен сыдырмалы, «жабысқақ» түймелікті салады және шешуге тырысады.
Қол еңбегі	Қалдық материалдар (сіріңке қораптары, пластик шөлмектер) туралы түсініктерді балада қалыптастыру.	Қалдық материалдар туралы түсініктерді педагоктің қолдауымен іске асырылды.
Қараша		
Дене шынықтыру	Берілген сигнал бойынша тоқтап, қайтадан жүгіруді үйрету.	Берілген сигнал бойынша тоқтап, қайтадан жүгіреді.
Сөйлеуді дамыту	Ересек адамның бақылауымен заттардың кеңістікте орналасуын анықтаумен байланысты сөздерді пайдалану икемдігін дамыту.	Педагоктің көмегімен жүзеге асырылды.
Көркем әдебиет	Көрнекілікке сүйене отырып, сиптау жұмбақтарын шешуге үйрету. Интонацияны қабылдауға үйрету.	Көрнекілікке сүйене отырып, түзету жұмысы жүргізілді.
Қазақ тілі	Заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға мүмкіндік беру.	Заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды ммен түсіндіреді.
Математика негіздері	Қандай заттардың артық, кем екенін анықтап, сандары бойынша тең емес екі топты салыстыру.	Көрнекілікке сүйене отырып, түзету жұмысы жүргізілді.
Құрастыру	Конструктор бөліктерін зерделеу. Екі қолымен сыйпай ұстау, нобайы боймен қолымен жүргізу арқылы қабылдату.	Құрлыстарды салуға және олармен бірге ойнауға деген қызығушылығын педагоктің көмегімен іске асырылды.
Сурет салу	Түс бойынша салыстыру және жіктеу, түстерді көңіл күйді беру құралы ретінде пайдалану, қағаз бетіне бағдарлау,	Қағаз бетіне бағдарлай алуды ересектердің көмегімен шешеді.
Мүсіндеу	Кеңістікті бағдарлау; жоғарыда, төменде. Негізгі түстер туралы білімді қалыптастыру.	Жоғары, төмен ұғымдарын , түстерді ажыратуды педагоктің көмегімен таниды.
Жапсыру	Баланы қағазды текстурасы бойынша ажыратуға үйрету (жылтыр, тегіс)	Педагоктің көмегімен жүзеге асырылды.
Музыка	Музыканың сүйемелдеуімен би қимылдарын орындауды үйрету.	Би қимылдарын педагоктің көмегімен жүзеге асырылды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Ересектердің (тәрбиешінің көмекшісі, аула тазалаушы) еңбегіне құрметпен қарауға үйрету.	Ауланы жинау үшін қажетті құралдарды педагоктің көмегімен таниды.
Қол еңбегі.	Ересектің әртүрлі материалдармен жұмыс жасау кездегі еңбегін бақылауға	Ересектің әртүрлі материалдармен жұмыс жасауын бақылайды.

Желтоқсан		
Дене шынықтыру	Бір орында тұрып секіруге, тәрбиешінің қолынан ұстап орындықтан тізесін бүгіп секіру үйрету.	Бір орында тұрып секіреді.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеуде сын есімдерді пайдалану дағдысына үйрету. (ересек адамның бақылауында)	Сюжетті-рольдік ойындар арқылы және де педагоктің көмегімен жүзеге асырылды.
Көркем әдебиет	Шығарма кейіпкерлерінің мінез-құлқы мен әрекеттерін талдау арқылы мейірімділікті танытуға үйрету.	Көрнекілік арқылы педагоктің қолдауымен түсіндірме жұмысы жүргізілді.
Қазақ тілі	Анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.	Үстел үсті ойындар арқылы жұмыс жүргізілді.
Математика негіздері	Заттар мен дыбыстарды, заттар мен қимылдарды, дыбыстар мен қимылдарды саны бойынша салыстыру: 1,2	Дыбыстар мен қимылдарды саны бойынша салыстырады.
Құрастыру	Еліктеу бойынша практикалық әрекеттер арқылы заттарды көлемі (кіші,үлкен) бойынша салыстыруға үйрету.	Заттарды көлемі бойынша салыстырады.
Сурет салу	Әртүрлі бағыттағы түзу, толқынды және үзік сызықтардың суретін салуға үйрету.	Түзу,толқынды,үзік сызықтардың суретін салады.
Мүсіндеу	Пішін жасау қимылын-жаю, созу, оқтаумен жұмыс жасау және оны ұсақтап қолдануды үйрету	Пішін жасау қимылын-жаю, созу,оқтаумен жұмыс жасау және оны ұсақтап қолдануды біледі,
Жапсыру	Қағаз бетіне қарапайым заттардың (алма,лимон,жапырақ) дайындамаларын орналастыру және желімдеуді үйрету.	Қағаз бетіне қарапайым заттардың дайындамаларын орналастыру және желімдей алады.
Музыка	Алақан соғу,аяқтарын кезекпен тыпырлату және бір аяқпен нық басуды үйрету.	Ересекпен бірге өлең мәтіні бойынша орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Балада асхана бойынша кезекшілік туралы түсінікті қалыптастыру.	Балада асхана кезекшілігі туралы түсінік қалыптасты.
Қол еңбегі	Ересектің еңбек әрекетіне деген қызығушылықты дамыту.	Ересектің еңбек әрекетіне деген қызығушылығы дамыды.
Қаңтар		
Дене шынықтыру	Доптарды екі қолымен төменнен лақтыруға үйрету. Допты шеңберге қарай домалату.	Допты екі қолмен төменнен лақтырады, шеңберге қарай домалатады.
Сөйлеуді дамыту	Суретте бейнеленген кейіпкерлердің бейнеленуі мен қимыл-әрекеттерін түсіну, көрсеткен суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету (Сөйлеу мүмкіндігіне қарай).	Көрнекілік арқылы педагоктің қолдауымен жүзеге асырылды.
Көркем әдебиет	Ойыншықтарды қолдана отырып, күрделі емес сюжеттер бойынша сахналау ойынына қатысуға үйрету.	Ойыншықтарды қолдана отырып ойнау педагоктің көмегімен іске асады.
Қазақ тілі	Тұрмыстық атауларды білдіретін сөздерді мүмкіндігінше атауға үйрету.	Үстел істі ойындар арқылы жүзеге асырылды.

Математика негіздері	Заттарды бір-біріне қатарластыра кою тәсілін пайдалана отырып, биіктігі (биік-аласа) бойынша салыстыруға үйрету.	2-3 затты көлемі, биіктігі бойынша салыстырады.
Құрастыру	Ойыншықты жиынастыру, бөліктерін бүтін құрауды және «Ойыншықты сол (оң) қолына ұста», «Сол аяғыңды,оң аяғыңды бас»	Үлгі бойынша құрамалы- жинамалы ойыншықтарды құрастырады.
Сурет салу	Сәндік ойыншықтарды қарау, қазақ оюларын суреттерін көрсетіп, ұғымын қалыптастыру. (мүмкіндігіне қарай)	Сәндік ойыншықтарды қарау,қазақ оюларын суреттерін көріп түсінді.
Мүсіндеу	Созу тәсілін пайдалана отырып, сопақша пішінді заттарды (қияр.қараөрік) мүсіндеуді үйрету.	Созу тәсілін пайдалана отыры, сопақша пішінді мүсіндейді.
Жапсыру	Көрсету бойынша қарапайым заттарды қағаз бетіне барлық кеңістігіне орналастыру және жапсыруды үйрету.	Көрсету бойынша қарапайым заттарды қағаз бетіне барлық кеңістігіне орналастыру және жапсырады.
Музыка	Өлеңді оның мәтініне сәйкес ойын кимылдары қоса отырып орындай білуді, кимылды педагогпен бірге музыкалық фразаға сәйкес өзгерте білуге үйрету.	Музыка жетекшісімен бірлесіп орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Практикалық еңбек дағдыларын қалыптастыру:ұжымдық тапсырмаларды орындау дағдысын қалыптастыру.	Ұжымдық тапсырмаларды орындайды-ойыншық сөрелерінің шаңын сүртеді, ересекпен бірге учаскедегі қоқыстарды жинайды.
Қол еңбегі.	Табиғи материалдармен таныстыру (бұр, емен жаңғағы, жапырақ)	Табиғи материалдар туралы түсінігі бар.
Ақпан		
Дене шынықтыру	Арқанның астыннан (биіктігі 40см) өрмелеп өту. Тақтай бойымен (ені 30см) еңбектеуге үйрету.	Тақтай бойымен еңбектейді, арқанның астыннан өрмелеп өтеді.
Сөйлеуді дамыту	Баланы сөйлеу кезінде жеке сан есімдерді (бір, екі,көп) пайдалану және ересек адамның көмегімен оларды зат есіммен байланыстыру икеміне үйрету	Тәрбиешінің көмегімен қарапайым тапсырманы және әрекетті орындайды.
Көркем әдебиет	Қысқа тақпақтарды жатқа айтуға үйрету. (Сөйлеу мүмкіндіктеріне қарай)	Педагогтің қолдауымен күрделі емес суреттерді көрсету арқылы жүзеге асырылды.
Қазақ тілі	Балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылығын дамыту.	Педагогтің көмегіне жүгіне отырып, саусак театры арқылы қызығушылық танытады.
Математика негіздері	3 саны көлеміндегі заттарды санау, санай отырып саусақтардың санымен сәйкестендіруге үйрету.	3 саны көлеміндегі заттарды санайды, санай отырып саусақтардың санымен сәйкестендіреді.
Құрастыру	Баланы үлгі бойынша заттарды көлемі, пішіні, түсі бойынша практикалық әрекет арқылы салыстыруға үйрету.	Үлгі бойынша заттарды көлемі,пішіні, түсі бойынша практикалық әрекет арқылы салыстырады.
Сурет салу	Күрделі емес сюжеттік композициялардың суретін салуға	Күрделі емес сюжеттік композициялардың суретін салуады.

	үйрету.	
Мүсіндеу	Үлгі бойынша домалақ пішінді екі бөліктен тұратын заттарды бір-біріне жапсыру жолымен мүсіндеуге үйрету.	домалақ пішінді екі бөліктен тұратын заттарды бір-біріне жапсыру жолымен мүсіндейді.
Жапсыру	Қағаз бетіне 2-3бөліктен тұратын таныс заттардың (үш қабатты үй, пирамида) дайындамаларын орналастырып ,жапсыруға үйрету.	Қағаз бетіне 2-3 бөліктен тұратын дайын пішіндерді жапсырады.
Музыка	Таныс дыбысқа еліктеуді пайдалана отырып ересекпен қосылып әндетуді үйрету.	Таныс әуендерді жануарлардың бейнесімен (аю, қоян,жылқы) байланыстырады.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Еңбек тапсырмасын орындау,бір-біріне көмектесу дағдысын қалыптастыру.	Тәрбиешінің көмегімен қарапайым тапсырманы және әрекетті орындайды.
Қол еңбегі	Құрылымы әртүрлі қағазды көру-жанасу арқылы қабылдауын дамыту.	Құрылымы әртүрлі қағазды көру- жанасу арқылы қабылдайды.
Наурыз		
Дене шынықтыру	Сапқа еркін тұру, жалпы дамытушы жаттығулар (затпен, затсыз) педогогпен орындауға үйрету, қол қимылдары: айналдыру, бұлғау шапалақтау, қол қалпын өзгерте отырып қимылдауға (жоғары, алға, жанына) үйрету.	Жаттығуларды педагогтың әрекетіне еліктей отырып орындайды.
Сөйлеуді дамыту	Топтағы, өмірге, табиғаттағы бақылауларға қатысты сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Педагогтің көмегіне жүгіне отырып, сюжетті-рөлдік ойындар арқылы қызығушылық танытады.
Көркем әдебиет	Үстел үсті театрын қолдана отырып, қысқа ертегілерді әңгімелеуге баулу.	Педагогтың көмегімен үстел үсті театрын қолдана отырып, іске асырылды.
Қазақ тілі	Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау үйрету. (Ересектің көмегімен)	Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің атауларын көрнекілік арқылы жүзеге асылды.
Математика негіздері	Заттарды бірінің үстіне бірін қабаттастыра қою тәсілін пайдалана отырып, биіктігі бойынша салыстыру (биік-аласа)	2-3 затты көлемі бойынша салыстырады.
Құрастыру	Үлгі бойынша қуыршақ үшін тар жол, мәшинеге арналған кең жол салуға үйрету.	Үлгі бойынша қуыршақ үшін тар жол, мәшинеге арналған кең жол салуды үйренді.
Сурет салу	Балада заттардың көлемі туралы, заттардың пішіндері туралы білімдерді қалыптастыру.	заттардың көлемі туралы, заттардың пішіндері туралы білімдерді қалыптасты.
Мүсіндеу	Пішін жасау қимылы- жаю, созу, басу, жапсыру, тегістеу, оны еліктеу бойынша қолдану дағдысын дамыту.	Жаюды, созуды, басу,жапсыру дағдысын меңгерді.
Жапсыру	Көрсету бойынша заттарды алдын ала дайындалған сюжетке жапсыруға үйрету.	Көрсету бойынша заттарды алдын ала дайындалған сюжетке жапсырады.
Музыка	Музыкалық аспаптарды(бубен, сылдырмақ, қоңырау) тани білуді дамыту.	Музыкалық аспаптарды дыбысталу тембрі бойынша таниды.
Шаруашылық-	Ересектердің тапсырмасын	Кезекшілік міндетін орындайды- нан

тұрмыстық еңбек	(асханадағы кезекшілік) орындау дағдысын қалыптастыру.	салғышты, ас ішетін құралдарды қояды.
Қол еңбегі.	Ересек еңбек әрекетіне, бұйымдарына деген қызығушылықты дамыту.	Ересектің еңбек әрекетіне
Сәуір		
Дене шынықтыру	Қол қимылы-алға, жан-жақа, алға, иыққа, белге қою, кеуде тұсындада айқастыру, жанына қарай созу, басыннан асып шапалақтауды үйрету.	Жетекшінің көмегімен орындайды
Сөйлеуді дамыту	Сөз таптарын, ыдыстардың, киімдердің, жиһаздардың зат атауларын және күнделікті өмірдегі маңыздылығын түсіндіру, әр заттың өзіндік қолданысын ұғындыру.	Ыдыстардың, киімдердің, жиһаздардың зат атауларын көрнекіліктер және ойыншықтар арқылы педагоктің қолдауымен жүзеге асырылды.
Көркем әдебиет	Қысқа тақырыптарды жатқа айтуға үйрету. (сөйлеу мүмкіндіктеріне қарай)	Педагоктің көмегімен жізеге асырылды.
Қазақ тілі	Жануарлардың, құстардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. (Ересек адамдардың көмегімен)	Педагоктің көмегімен жануарлардың, құстардың ойыншықтарын қолдана отырып, жүзеге асырылды.
Математика негіздері	Кеңістікте бағдарлау, өз дене мүшелерінде бағдарлауды үйрету (жоғарыда – бас, мойын, кеуде, төменде-аяқ, алдында- бет, іш, артында-арқа, сол оң қол)	Кеңістікте өз дене мүшелерін бағдарлай біледі.
Құрастыру	Үлгі бойынша таяқшалардан қарапайым құрылыстарды(шырша, қайық, үй) салуға үйрету.	Үлгі бойынша таяқшалардан қарапайым құрастарды салады.
Сурет салу	Баланы дөңгелекке, шаршыда өрнек элементтерін симметриялық орналастыру ережелерімен таныстыру.	Дөңгелекке, шаршыда өрнек элементтерін симметриялық орналастыру ережелерін біледі.
Мүсіндеу	Басу тәсілін пайдалана отырып домалақ пішінді заттарды мүсіндеуге үйрету.	Педагогпен бірге, еліктеу бойынша басу тәсілін пайдалана отырып домалақ пішінді заттарды мүсіндейді.
Жапсыру	Заттық аппликация: қағаз бетіне қарапайым заттардың (қияр, үлкен және кіші алма) дайындамалары орналастыру және желімдеуге үйрету.	Заттардың мөлшері (кіші, үлкен, орташа) туралы түсінік балада қалыптасты.
Музыка	Музыкалық аспаптарда ойнау арқылы баланың есту зейінін дамыту.	Аспаптарда ойнау арқылы баланың есту зейіні дамыды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек	Ересектердің көмегімен (медбикенің) еңбегін бақылау.	Балада денсаулықты күту үшін медбикенің жұмысының маңызы туралы (« Аурухана» сюжеттік-рөлдік ойын арқылы) түсінігі қалыптасты.
Қол еңбегі	Табиғи материалдармен (тұқым, жаңғақтардың қабығы, жеміс сүйектері) таныстыру.	Табиғи материалдар (тұқым, жаңғақтардың қабығы, жеміс сүйектері) туралы түсінігі қалыптасты.
Мамыр		
Дене шынықтыру	Жетекшінің әрекетіне еліктеу	Қимылдық ойындарға қызығушылық

	бойынша қимылдық ойындарды ойнауға қызығушылығын арттыру.	танытады.
Сөйлеуді дамыту	Балада сөздерді тілегімен сезімін білдіру үшін пайдалану икемін дамыту; ынғайсыздыққа (шаршады, ыстық) және құрдастардың іс-әрекетіне (ойыншықты бермейді)	Үстел үсті ойындар арқылы педагоктің көмегімен іске асырылды.
Көркем әдебиет	Ойыншықтарды, бетперделерді колдана отырып, күрделі емес сюжеттер бойынша сахналау ойынына қатысуға баулу.	Ойыншықтарды, бетперделерді колдана отырып, педагоктің қолдауымен жүзеге асырылды.
Қазақ тілі	Үлгі бойынша жәй және жайылма сөйлемдерді құрауға үйрету.	Көрнекілік арқылы жүзеге асырылды.
Математика негіздері	Мезгілдік бағдарлау; жыл мезгілдері (күз, қыс, көктем, жаз); қозғалыс жылдамдығы (жылдам, ақырын); тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кешке)	Қозғалыс жылдамдығы, тәулік бөліктері туралы түсінігі бар.
Құрастыру	Құрамалы-жиналмалы ойыншықтарды құрастыру; заттардың оның бейнесінің сұлбасымен салыстырғға үйрету.	Үлгі бойынша құрамалы-жиналмалы ойыншықтарды құрастырады.
Сурет салу	Бейнені бүкіл парақ бетіне орналастыруға үйрету.	Бейнені бүкіл парақ бетіне орналастырады, қағаз бетінде бағдарлайды.
Мүсіндеу	Үлгі бойынша бір бөлікті басқасына қыса саусақтардың көмегімен кейбір бөліктерді соза (құс) отырып бұйым бөліктерін біріктіруге үйрету.	Үлгі бойынша бір бөлікті басқасына қыса саусақтардың көмегімен кейбір бөліктерді соза (құс) отырып бұйым бөліктерін біріктіреді.
Жапсыру	Негізгі түстер (қызы, сары, көк, жасыл) туралы, заттардың мөлшері (үлкен, кіші, орташа) туралы, заттардың пішіні (дөңгелек, шаршы, тік бұрыш, сопшақша) туралы білімін қалыптастыру.	Негізгі түстер (қызы, сары, көк, жасыл) туралы, заттардың мөлшері (үлкен, кіші, орташа) туралы, заттардың пішіні (дөңгелек, шаршы, тік бұрыш, сопшақша) туралы түсінігі балада қалыптасты.
Музыка	Музыкалық-ырғақтық қимылдау дағдыларын қалыптастыру; қарапайым би элементтерін орындау; жеңіл жүгіріс, аяғын тыпырлату, алақан соғу (музыка жетекшісінің көмегімен орындайды)	Музыка жетекшісінің көмегімен қарапайым би қимылдарын орындайды.
Шаруашылық-тұрмыстық еңбек.	Еңбек тапсырмаларын орындау: бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету.	Еңбектік тапсырмаларды педагогтың сөздік нұсқауы бойынша орындайды.
Қол еңбегі.	Баланың бойында ересектердің еңбек әрекетіне деген қызығушылығын дамыту.	Педагогтың жетекшілігімен қызығушылық танытты

Бекітемін _____
МККБ «Нұрлы болашақ»
балабақшасының директоры:
Ж.С. Ертлеуова
«1» қыркүйек 2021 ж.

«Әдемі сөйлеуге үйренеміз»
Сөйлеу тілі жалпы дамымаған
I-деңгейдегі балаларға арналған логопед маманының
түзету-дамыту бағдарламасы

Логопед: Омарова К.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі уақытта сөйлеу қабілеті нашар балалар саны артып келеді, олардың көпшілігі жалпы сөйлеу қабілеті дамымаған мектеп жасына дейінгі балалар 1-деңгейдегі. Бұл балалардың сөйлеуді меңгеру міндеті өте маңызды, оны шешу үшін кешенді әсер етудің – медициналық, логопедиялық, психологиялық – педагогикалық бағдарламалар қажет.

Логопедиялық түзету-педагогикалық іс-шара, балалардың тіліндегі кемістікті түзетуге, тіл кемістіктерінің алдын алуға, мектепке дайындыққа, жоғары білімге, дисграфияның алдын алуға, баланың жан-жақты дамуына, тұлға ретінде қалыптасуына бағытталған. Алдыға қойылған мақсатқа қол жеткізу барысында арнайы, жеке сабақтарда жүргізіледі (фронтальды сабақ). Сонымен қатар бірыңғай тілді қалыптастыру кезінде жүзеге асырады (балалардың тілін қалыптастыру бірінші күнде бақыланады). Түзете-оқыту жұмыстарының жұмыс жоспарымен мазмұны бағдарламаға сүйене отырып жоспарланады. Әдістемелік құжаттар балалардың жас ерекшеліктеріне, тобына, сөйлеу тіліндегі кемістіктерді ескере отырып құрастырады. Кезкелген деректі адамның ынтасын оятып, санасына жеткізе білу-нағыз шеберлік. К.Д. Ушинский «адамның ынтасы-оның санасының есігі», - деген екен. Педагог өз сөзінің басында сол есікті сәл ашып, қалған уақытта жабылып қалмауы үшін баланың жас және жеке ерекшеліктерін ескеріп, әр түрлі құралдар мен әдістерді қолданады. Қандай жолды тандаса да, ол шеберлігі арқылы сол жолдың тиімділігін, әсерлілігін арттыра түседі. Балаға берілген үлгі-өнеге оның санасына сініп, ой ұшқырлығын, тіл көркемдігі арқылы ортаға шығады. Олай болса, жас ұрпаққа өнеге боларлық ұстаздың да тіл біліміне, сөйлеу мәдениетіне, үйрету біліктілігіне қойылыр да жоғары болмақ.

Бағдарламаның мақсаттары:

1. Толыққанды тілдік жүйені қалыптастыру (түсінуді дамыту сөйлеу және тілдің лексикалық-грамматикалық құралдары, айтылу жағы сөйлеуді, тәуелсіз кеңейтілген фразалық сөйлеуді, сөйлеуді белсендіру жалпы сөйлеу қабілеті дамымаған балаларда).

2. Даму үшін жағдайларды қамтамасыз етуге жүйелі тәсілді қамтамасыз ету сөйлеу қабілеті бұзылған балалар.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Жалпы сөйлеу тілі дамымаған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтау сөйлеу.

2. Жеке жоспарларды әзірлеу және іске асыру мектепке дейінгі білім беру мекемесінде және отбасында жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалармен логопедиялық жұмыс. Жүйелі қажетті профилактикалық және түзету-сөйлеу жұмыстарын жүргізу жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалар өздерінің жеке және топтық жоспарларына сәйкес.

3. Негізгі жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалардың дамуына ықпал ететін жағдайлар жасау мектепке дейінгі білім берудің жалпы білім беру бағдарламасы.

4. Ата-аналарға консультациялық және әдістемелік көмек көрсету сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың (заңды өкілдеріне) медициналық, әлеуметтік, педагогикалық және басқа да мәселелер.

Апта күндері	Мақсаты	Мазмұны
Қыркүйек		
3 апта "Отбасы"	Сөйлеуді тыңдау, жауап беретін дыбыстық және моторлық реакциялар беру қабілетін қалыптастыру. Пассивті сөздік қорын нақтылау және кеңейту, отбасы мүшелерін көрсету қабілетін қалыптастыру – "Ана, әке, әже т. б. қайда екенін көрсетіңіз" жаттығуы (отбасылық фотосуреттер мен сюжеттік суреттер бойынша).	"Тыңда және қайтала" жаттығуы.
4-ші апта, "Ойыншықтар".	Сөйлеуді тыңдау, жауап беретін дыбыстық және моторлық реакциялар беру қабілетін қалыптастыру. Заттар мен кескіндерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету.	"Көрсету" жаттығуы
Қазан		
1-ші апта, "Ойыншықтар".	Тақырып бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту. Кім? қайда? кімде бар?- сұрақтарға жауап беру.	Дидактикалық ойын "Жасыру".
, 2-ші апта, "Дене және бет бөліктері".	Заттар мен кескіндерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету. Ересек адамның өтінішіне сәйкес дене мүшелерін көрсетуге үйрету -	"Өзіңде және қуыршақта көрсет"
3-ші апта, "Гигиеналық заттар".	Біртұтас сөз тіркестерін түсінуге үйрету-жаттығу " не істейді?" Тақырыпты және оның белгісін ауызша белгілеумен байланыстыруға үйрету..	"Сабын көпіршіктері" тыныс алу жаттығуы.
4-ші апта, "Жемістер".	Логопедтің нұсқауы бойынша жемістерді тануға және дұрыс көрсетуге үйрету. Суреттерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету.	"Жемісті танып, көрсет" жаттығуы.
Қараша		
1-ші апта, " Бақша-көкөніс бағы".	Жалпылама мағынадағы сөздерді түсінуге үйрету. "Көкөністер" және "жемістер" тақырыптары бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту - "суретті көрсет" жаттығуы. Балаларды қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету: алма көрсетіңіз, алма алыңыз, алма қойыңыз, алма жеп қойыңыз.	" Атаған жемістерді көрсет" д/ ойын
2-ші апта, "Киім".	Сөйлеуді тыңдау, оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру. Тақырып бойынша пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту, балаларды функционалдық мақсаты бойынша пәндерді тануға үйрету	"Екінші аяқ киімді тап" жаттығуы.
3-ші апта, "Киім".	Тақырып бойынша пәндік сөздікті бекіту, заттарды олардың ауызша белгілеуімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру.	"Гүрілдейді" жаттығуы.
4-ші апта, "Аяқ киім".	Сөйлеуді тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру. Аяқ киімнің бөлшектерін білдіретін зат есімдер арқылы пассивті сөздікті кеңейту.	"Үлкен аяқтар жолда" жаттығуы.

1-ші апта "Анамның мерекесі. Отбасы"	жалғастырыңыз. Ауызша сипаттама бойынша заттарды тануға үйрету.	
2-ші апта "Үй жануарлары"	Әдеби шығарманы тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетіне тәрбиелеу - "Шалқан" халық ертегісі.	Ойын "Кім қайда?"
3-ші апта "Жабайы құстар"	Тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту, жалпылама ұғымды қалыптастыру. Қарапайым әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: көгершінді көрсет, маған қарға бер. Дыбысқа еліктеуге айтуын үйренуді жалғастыру, дұрыс диафрагмалық тыныс алуды дамыту.	"Құстар" лотосы.
4-ші апта "Жабайы құстар"	Сөйлеу есту қабілетін дамыту – сөздерді дұрыс қабылдау және саралау қабілеті Конструкцияларды предлогтармен түсінуге үйрету қосулы, жылы, астында, жанында-жаттығу "кім қайда?"	"Торғай" жаттығуы (отыру, бару, жүгіру, ұйықтау және т.б.). D/ойын "Суретті табыңыз".
Сәуір		
1-ші апта "Жабайы жануарлар"	Біреудің сөзін түсіну қабілетін дамытуды жалғастыру - "Бауырсақ" ертегісі. Көрнекі тірегі бар оқылған ертегі бойынша сұрақтарды түсінуге үйрету. Логопедтің нұсқауларына сәйкес жабайы жануарларды тануға және дұрыс көрсетуге үйрету - "Лото" ойыны.	Дұрыс диафрагмалық тыныс алуды дамыту.
2-ші апта "Жабайы жануарлар"	"Жабайы жануарлар" тақырыбы бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту. Ауызша сипаттама бойынша заттарды болжауға үйрету.	"Аңшы" ойыны
"Көлік" 3-ші аптасы	Логопедтің нұсқауларына сәйкес көлікті (көлік, пойыз, кеме, ұшақ) тануды және дұрыс көрсетуді үйреніңіз –. Қарапайым әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: көлікті көрсетіңіз (ұшақ, пароход, пойыз), көлікті алыңыз, көлікті айналдырыңыз.	"Лото" ойыны
"Көлік" 4-ші аптасы	Тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту, "көлік" жалпылама ұғымын қалыптастыруды жалғастыру. Тақырып бойынша экспрессивті сөздікті кеңейту (машинаның бөліктері).	Пішіндерден машина жасау.
Мамыр		
"Жеңіс күні" 1-ші аптасы	Біреудің сөйлеуін түсіну көлемін кеңейту. Зейін мен төзімділікке тәрбиелеу. Пассивті етістік сөздігін нақтылау және кеңейту – жаттығу "адам не істейді?" Өткен шақ етістіктерінің категорияларын түсінуге үйрету.	Ата мен Әжелерге сыйлық жасау.
Мамыр 2-ші апта "Гүлдер"	Зат есімдермен тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту – гүл атаулары: одуванчика, түймедақ, көкнәр, сары май, ботқа; зат есімдер – өсімдік бөліктерінің атаулары: сабақ, жапырақтар, гүл; "Гүлдер" жалпылама ұғымын қалыптастыру.	"Одуванчик" тыныс алу жаттығуы.

Желтоқсан

1-ші апта, "Аяқ киім".	Заттарды олардың ауызша белгілеуімен – дидактикалық ойын "жұптасқан суреттермен" байланыстыра білуге үйрету. Жалпылама мағынадағы сөздерді түсінуді бекіту: киім, аяқ киім. Тақырыптар бойынша пәндік пассивті сөздікті нақтылау және кеңейту.	"Үлпақарлар" тыныс алу жаттығуы. "Суретті көрсет" жаттығуы
2-ші апта, "Жиһаз".	Сөйлеуді тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру - "Үйшік" ертегісі. Екі сатылы нұсқауларды орындауға үйрету-тапсырмалар ойыны. "Жиһаз" жалпылама ұғымын қалыптастыру.	"Жиһаздар" дидактикалық жаттығуы.
3-ші апта, "Жиһаз".	Тақырып бойынша пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту, объектілерді олардың мақсаты бойынша тануға үйрету –	«Күпия» дидактикалық ойын "
4-ші апта, "Жаңа жыл. Шырша".	Біреудің сөйлеуін түсінуді кеңейту үшін жұмыс жасаңыз. Сюжеттік суретке қойылған сұрақтарды түсінуге үйрету. Суреттегі заттарды олардың ауызша сипаттамасы бойынша тануға үйрету.	"Қар жауады" тыныс алу жаттығуы.

Қаңтар

2-апта «Қысқы қызықтар»	Балалардың әртүрлі тақырыптар бойынша сөздік қорын нақтылау және кеңейту, ойыншықтар мен заттарды сипаттау арқылы тануға үйрету – «Көңілді жұмбақтар» жаттығуы. Пассивті сөздік лексиканы нақтылаңыз және кеңейтіңіз	«Қар жауады» тыныс алу жаттығуы. «Бұйрықты орындау» жаттығуы. «Кім не істейді?» жаттығуы.
3-апта, «Тағамдар».	Тақырып бойынша зат есімдер арқылы сөздік қорын молайту, сын есімдер: үлкен, көк, етістіктер: Мен жеймін, ішемін, кесемін. Тағам (тамақ) туралы жалпы түсінік қалыптастыру. Сюжетті суреттер бойынша қойылған сұрақтарды түсінуге үйрету.	Бұйрық беруді үйреніңіз: міне, барыңыз, беріңіз. Сөйлем құрастыру
4-ші апта, «Ыдыстар»	Тақырып бойынша пәндік сөздікті кеңейту. "Ыдыс-аяқ" деген жалпылама ұғымды қалыптастыру. Етістік сөздігін қалыптастыру: мен жеймін, ішемін, жуамын, кесемін, пісіремін, қуырамын, аламын, аламын, қоямын, қоямын, қоямын.	Дидактикалық ойын "Кімде?", "Ыдыс-аяқ" лотосы

Ақпан

1-ші апта "Ыдыс-аяқ"	Екі сатылы нұсқауларды орындауға үйрету. Сөздікті сандармен кеңейту: бір, екі. Зат есімдерді ажырата білуге үйрету. және көп.	Д/ойын "Көмекшілер".
Ақпан, 2-ші апта "Үй құстары"	Біреудің сөйлеуін түсіну қабілетін дамытуды жалғастыру, көрнекі тірегі бар оқылған ертегі бойынша сұрақтарды түсінуге үйрету. Тақырып бойынша тақырыптық сөздікті кеңейту, іс-әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: әтешті көрсет, маған Әтеш бер, тауықты көрсет, үйрек бер және т. б.	"Үй құстары" лотосы. "Құстар сөйлеседі" жаттығуы.
Ақпан, 4-ші апта "Үй жануарлары"	Пассивті сөздікті дамытуды жалғастырыңыз, оны зат есімдермен, сын есімдермен, етістіктермен байытыңыз. Заттарды ауызша сипаттау арқылы тануға үйрету. Сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру, номинативті жағдайда әйел зат есімдерінің жекеше және көпше түрін ажыратуға үйрету.	"Қонақтар" жаттығуы "Үй жануарлары" лотосы

Наурыз

	Сөздікті зат есімдер мен сын есімдермен толықтыруды	"Анаға сыйлық" жаттығуы.
--	---	--------------------------

Түсінік хат

Мектеп жасына дейінгі баланың ақыл - ой дамуы оның жалпы дамуының, мектепке дайындығының және одан әрі ересек өмірінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады.

Бұл күрделі процесс танымдық қызығушылықтарды қалыптастыруды, әртүрлі білім мен дағдыларды жинақтауды, сөйлеуді игеруді қамтиды.

Ақыл - ой дамуының «өзегі», оның негізгі мазмұны-ақыл-ой қабілеттерін дамыту- жаңа білім мен дағдыларды игерудің жеңілдігі мен жылдамдығын, оларды әртүрлі мәселелерді шешу үшін пайдалану мүмкіндігін анықтайтын психологиялық қасиеттер.

Балаларды мектепке дайындау үшін ақыл-ой қабілеттерін дамыту ерекше маңызды. Өйткені, баланың мектепке барған кезде қандай білімі бар екендігі ғана емес, оларды алуға дайын екендігі, ойлау, қиялдау, тәуелсіз қорытынды жасау, суреттер мен құрылымдардың жоспарлары туралы ойлау маңызды.

Сіздердің назарларыңызға ұсынылып отырған 4-5 жас аралығындағы ерекше білімді қажет ететін балаларға арналған «Ойнайық та, ойлайық» бағдарламасы. Бұл бағдарламада жаңа технологиялар қолдану арқылы мектеп жасына дейінгі балалардағы танымдық процестерді дамыту бойынша ойын іс-әрекетінің циклі.

Бағдарламаның мақсаты:

Танымдық қабілеті мен психологиялық үрдісін дамыту - қабылдау, есте сақтау, ойлау, қиял.

2. Танымдық ортасын дамыту – ойша қабылдауын дамыту, елестету қабілеті, бейнелік қабылдауы, сөздік-логикалық, шығармашылық және сыни тұрғысынан ойлауы.

3. Эмоциялық ортасын дамыту. Адами эмоциялық әлемге кіріспе

4. Қарым-қатынасын дамыту. Жағымды қарым-қатынас орнату үрдісін қадағалау

5. Тұлғалық даму бағыты өзін-өзі жағымды бағалауға, өз-өзіне сенімділігін арттыру

Бағдарламаның міндеті: ерекше білім қажет ететін балалармен дамыту-түзету жұмыстарын жүргізуді жүзеге асыру және келешекте баланың толық дамыған тұлға болып қалыптасуы мен әлеуметтік ортаға бейімделуін қамтамасыз ету.

Күтілетін нәтиже:

- Үлкендермен,өзінің құрбы-құрдастарымен өзара адекватты қарым-қатынас жасау;
- Ақпараттың танымдық түрлерін қолдану;
- Өзінің іс-тәжірибесінің нәтижесін көре білу;
- Өзінің ой-пікірі мен талап-тілектерін белсенді әрі ашық жеткізу;
- Үлкендермен бірлесіп жұмыс жасауға дайын екендігін көрсету және үлкендердің көмегін қабылдай білу;
- Құрбы-құрдастарының жанынан табыла білу,бір-біріне зиян келтірмеу,оларға үнемі көмек көрсету;
- Әдеттегі жағдайларда өзін адекватты ұстау;

Апта күндері тақырыбы	Міндеттері	Мазмұны
Қыркүйек		
1-2 апта	Диагностика	
3 апта «Жақын ортамен танысу»	<p>Баламен достық қарым-қатынас орнату, ойынға және ересектермен қарым-қатынасқа жағымды эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. Таныс заттарды есте сақтауға үйрету. Түс қабылдауын, зейінін, ойлауын, ұсақ моторикасын дамыту;</p> <p>Күлімсіреу арқылы оң эмоциялар мен сезімдерді қалыптастыру; Жағымды және жағымсыз эмоцияларды ажырата білу қабілетін қалыптастыру.</p>	<p>«Танысу» тренингі «Бір түсті заттарды ата» ойыны «Гүлдер алаңы» ойыны Жаттығу: «Айна» Этюд «Эмоция әлемі»</p>
4 апта «Отбасы»	<p>Отбасы туралы түсініктерін кеңейту. Отбасы мүшелерін атап, ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Қуаныш сезімін көрсете білу. Жағымды эмоциялармен жұқтыру. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.</p>	<p>«Менің отбасым» тренинг «Отбасыма арналған сыйлық» ойыны «Дауысынан таны» ойыны Жаттығу: «Мен қуанамын...» Музыкалық үзіліс (мультхикаядан ана туралы ән)</p>
Қазан		
1 апта «Ойыншықтар»	<p>Сюжеттік тізбекті және себеп-салдар байланыстарын түсіну қабілетін дамыту. Сөздік қорын, зейінін, байқағыштығын, мимика мен қозғалыстың мәнерлілігін дамыту. Өз ойлары бойынша, қиялыңыздағы бейнелер жасау қабілетін дамыту. I</p> <p>Позитивті эмоциялар мен сезімдер туралы түсініктерді қалыптастыру; Бір-бірін сыйлай білуге, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.</p>	<p>Сәлемдесу «Дос болайық екеуміз» «Не жасырынды?» ойыны «Досыма сыйлық» күмтерапия. Үлгі бойынша графикалық тапсырма.</p>
2 апта «Менің құралдарым»	<p>Сөздік қорын толықтыра отырып, күнделікті қолданылатын сөздерді айта білуге үйрету. (қағаз, кайшы, бояу, кітап, желім, қарындаш) Үлестірмелі құрал арқылы жұмыстануға үйрету, қолдану ережелерін бекіту. Саусак моторикасын дамыту.</p> <p>Ересектер мен баланың өзара әрекеттесу процесінде ынтымақтастықты қалыптастыру. Реніш сезімі туралы түсіндіру, жаттығулар арқылы бекіту.</p>	<p>«Шебер саусақтар» қарындаштармен жаттығу «Кірпіге сыйлық» кайшымен жұмыс «Достық шеңбері» ойыны «Саматтың әңгімесі» этюд «Досыммен ойын» саусак жаттығуы</p>
3 апта «Күз»	<p>Күз мезгілі туралы білім беру. Ойын арқылы ойлау, зейін, үйлесімді сөйлей білу қабілетін дамыту. Тілдің грамматикалық құралдарын белсендендіру. Мимика арқылы көңіл-күйді жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Қарым-қатынаста өзара түсіністікке ықпал ететін жағымды мінез-құлық қасиеттерін реттей білуге үйрету.</p> <p>Ойын жаттығулар арқылы жағымсыз эмоцияларын реттей білу қасиетін дамыту</p>	<p>Сәлемдесу «Дос болайық екеуміз» «Күзгі саяхат» малбрс тастары «Күз белгілірі» ойыны «Қара да, көрсет» айнамен ойын жаттығу «Қоқыс жәшігі»</p>
4 апта «Күз сыйы»	<p>Жемістер турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Ерікті зейінге арналған ойындардың шарттарын орындай білуге жаттықтыру.</p> <p>Эмоционалдық жағдайын анықтауға және бағалауға, сондай-ақ басқа адамдардың эмоционалдық жағдайына барабар жауап беруге үйрету. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.</p>	<p>Тіл ұстарту жаттығуы «Қарама қарсы сөздер» жаттығуы «Жемістер шырыны» ойыны «Эмоция дүкені» ойыны Даналық әліппесі (Күй тындау)</p>

	Қараша	
1 апта «Бақшадағы дәрумен»	Таныс заттарды жанасу арқылы анықтауға, тактильді есте сақтау, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Ұсақ моториканы, қимылдардың мәнерлілігін және эмоционалды жауаптылықты дамыту. «Көңіл-күй» ұғымын бекіту. Мінез-құлқын және эмоционалды жағдайын реттеуге үйрету, олардың жағдайын түзетудің әртүрлі әдістерімен таныстыру. Өзін-өзі релаксациялау әдістерін үйрету және психобұлшықет кернеуін жеңілдету.	«Көкөністер сызбасы» құмтерапия Мультхикая «Көкөністер әні» «Түрлі-түсті көңіл-күй» тренинг «Күнбағыс» этюд
2 апта «Сықырлы дорба»	Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Көрнекі есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Белсенділік пен табандылық пен достыққа тәрбиелеу. Қорқыныш эмоциясымен таныстыру, көңіл-күйін көрсете білуге үйрету, қорқынышты жеңуге көмектесу.	«Боя-бояма» суретпен жұмыс «Сықырлы дорба» ойыны Көңіл-күйді көтеру ойыны «Көңілді жемістер» би жаттығуы «Қорқынышты аю» этюд
3 апта «Азық түлек» дүкені	Аталған азық түлектерді суретпен сәйкестіре отырып көрсету. Зейінділігін, ойлау қабілетін дамыту. Жұптық қасиет туралы түсінік беру. Жағымды мінез-құлық қасиеттерін қалыптастыру.	«Дастархан» ойыны «Біссы шай» тыныс алу жаттығуы «Жақсы-жаман» ойыны «Эмоциясын тап» ойыны
4-апта «Ыдыс-аяқ»	Ыдыстар топтамасымен таныстыра отырып сөздік қорын толықтыру. Есте сақтау қабілетін дамыту. Қарындашты дұрыс ұстай білуге, графикалық дағдыларды дамытуға үйрету. Тренинг арқылы мейірімділік туралы түсініктерін қалыптастыру, жағымды мінез-құлық дағдыларына үйрету. Ойын-жаттығулар арқылы агрессияны босату.	«Көленкесін тап» ойыны «Ыдыстарды жинақта» баумен жұмыс «Орнын тап» лото «Дос болайық екеуміз» тренингі «Дауыс зорайтқыш» ойыны
	Желтоқсан	
1 апта «Біздің денеміз»	Оқиғаларды реттілікке келтіре білуге жаттықтыру Зейін, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Графикалық дағдыларды жетілдіру. Өз қалауын, сезімдерін түсінуге, бойында жағымды қасиеттерді көре білуге үйрету. Жасалған жұмысқа қанағаттану, қуаныш сезімін көрсете білуге тәрбиелеу. Қозғалыс белсенділігін бақылай білуге жаттықтыру.	«Менің досым» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Бейнені аяқта» ойыны «Құлақ-мұрын» эскизі
2 апта «Ким-кешек»	Киім-кешек туралы білімдерін толықтыру. Қабылдаудың тұтастығын, зейіннің шоғырлануын дамыту. Салыстыру қабілетін қалыптастыру. Ұсақ бұлшықеттер мен графикалық дағдыларды жаттықтыру. Есту сезімін қалыптастыру. Эмоциялық күйлерді ажырата білу дағдыларын қалыптастыру; Мимика арқылы көңіл-күйді білдіру.	«Орының тап» ойыны «Кім киінген?» ойыны «Жапырымбақ» құм терапия «Суретті аяқта» графикалық тапсырма «Сыйқырлы шеңбер» тренинг «Эмоция» этюд
3 апта «Қыс»	Қыс мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Себеп-салдар байланыстарын орнатуды, сюжеттің реттілігін түсінуді жалғастыру. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді, мимиканы дамыту, ұсақ бұлшықеттерді жаттықтыру. Ашу эмоциямен таныстыру, әлеуметтік қолайлы	«Мұз» Ойыны «Өлеңді қайтала» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Зырғанақ» құмтерапия «Тентек бала» жаттығуы «Дауыс зорайтқыш» ойыны

	әдістерді қолдана отырып, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.	Тренинг «Ақкала»
4 апта «Қыс, Жаңа жыл»	Заттарды көлемі бойынша орналастыру, салыстыру, айырмашылықтарды табу қабілетін дамытуды жалғастыру. Мимика мен қозғалыстардың зейінін, сөйлеуін, мәнерлілігін дамыту. Белсенді ойын арқылы эмоционалдық шиеленістерді босату; Көңілді әуен арқылы жағымды эмоциялармен қуаттау.	«Мерекелік шырша» ойыны «Қыс қызығы» суретпен жұмыс «Боран соқты он жақтан» битерапия «Жаңа жылдық шеңбер»
	Қантар	
1 апта «Көліктер»	Көліктер түрлерімен таныстыра отырып, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Жақсы қарым-қатынасты бағалай білуге және жақын достарымен қарым-қатынас жасаудан ләззат алуға үйрету, жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастыру. Ойын арқылы мидың екі жарты шарының дамыту	«Не жасырынды?» ойыны «Судағы қайық» коврограф Воскобовича «Сикырлы мозаика» ойыны «Менің машинам» Дъеньш текшелері «Көмекші» марблс тастары, сызба
2 апта «Сандар сыры»	Реттік санау дағдыларын дамыту. Көрнекі есте сақтауды жаттықтыруды жалғастыру, зейін, жалпы қабылдау қабілетін дамыту. Эмоциямен жұмыста өткенді қайталау, білім, білік дағдыларын бекіту Қайғы-қасиетті эмоциямен таныстыру, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.	«Қар кесегі» ермексазбен жұмыс «Серуенде» суретпен жұмыс «Бір,екі,үш біз жинаймыз күш» сергіту сәті «Менің эмоциям» ойыны «Қашан келеді?»» этюд
3 апта «Ойнайық та,санайық»	Сандар туралы білімдерін бекіту. Ұлттық ойындар арқылы санауға, сандарды ажырата білу дағдыларын жетілдіру. Заттарды салыстыры білуге жаттықтыру (көп-аз) Әртүрлі эмоционалдық күйлерді, көңіл-күйді, тұлғалық қасиеттерді білдіретін белсенді сөздіктегі лексиканы бекіту	«Қанша-сонша» ойыны «Тиісті санды тап» ойыны «Мүсінде» ермексазбен жұмыс «Эмоция белгісі» айнамен жұмыс
4 апта «Қысқы орманға саяғат»»	Кеңестікті бағдарлай білуге үйрету. Оң,сол,жоғары,томен, үстінде,астында ұғымдары туралы білімдерін толықтыра отырып, баланың қиялын, логикалық қабілетін қалыптастыру. Құлық тұлғалық қасиет туралы түсініктерін кеңейту; Бет-әлпет және пантомима жаттығулары арқылы эмоциялық күйді білдіру қабілетін бекіту;	«Жол салу» сызбамен жұмыс «Тықылыспақ» ойыны «Кім шапшан?» құмтерапия «Тұлкінін тапсырмасы» ойыны «Отырғыш» кимылды ойын
	Ақпан	
1 апта «Пішіндер»	Пішіндерді атауға,ажырата білу дағдыларын қалыптастыру. Зейінді шоғырландыруды, ұсақ моториканы дамыту. Біртұтас сөйледуді, бейнелі ойлауды қалыптастыру. Таңғаларлық эмоциямен таныстыру, басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.	«Шебер саусак» құмтерапия «Пішінмен сайкестір» ойыны «Пішініне қарай жинақта» Дъеньш текшелері «Суреттегі оқиға» эмоциялық тапсырма «Тында-көрсет» ойыны

2 апта «Пішіндер аралы»	<p>Пішіндермен таныстыруды жалғастыру. Зейін, есте сақтау қабілетін дамыту, ұсақ моториканы қалыптастыру. Біртұтас сөйлеуді, бейнелі ойлауды қалыптастыру.</p> <p>Таңғаларлық эмоциямен таныстыруды жалғастыру, басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.</p>	<p>«Жасырынбақ» құмтерапия «Орынына орналастыр» ойыны «Мүсін құрастыр» Дьеныш текшелері «Айна» эмоциялық тапсырма «Қайтала» ойыны</p>
3 апта «Түстер»	<p>Заттарды түстері бойынша орналастыру, салыстыру, айырмашылықтарды табу қабілетін дамытуды жалғастыру. Толық жауап беруін қадағалай отырып, түстер атауын бекіту.</p> <p>Эмоциялар мен көңіл-күйді ажырату және білдіру қабілетін қалыптастыру. «Достық» ұғымын түсіндіру.</p>	<p>«Мұнара» ойыны «Түрлі-түсті әлем» ойыны «Гүлдер алаңы» ойыны «Тізбек» ойыны «Ол қандай?» ойыны</p>
4 апта «Түрлі-түсті әлем»	<p>Түстерді ажырата білу дағдыларын жетілдіру. Толық жауап беруін қадағалай отырып, түстер атауын бекіту.</p> <p>Ойынға қатысудан жағымды эмоция қалыптастыру. Тұлғаның жағымды және жағымсыз қасиеттері туралы түсініктерін бекіту.</p>	<p>«Көп қабатты үй» роботатехника «Түрлі-түсті жолақтар» ойыны «Қыстырғыш» ойыны «Эмоция жолы» ойыны</p>
Наурыз		
1 апта «Үй жанурлары»	<p>Үй жануарларын ажырата білуге үйрету. Саусак театры арқылы білімдерін толықтыру. Жалпы қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту.</p> <p>Қуыршақ терапиясы кезінде ашу, қызғаныш, реніш сияқты жағымсыз көңіл-күй мен сезімдер туралы білімдерін қалыптастыру</p>	<p>«Кім қайда тұрады?» ойыны «Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны «Менің досым» роботатехника «Жануардың көңіл-күйі» құыршақ терапия</p>
2 апта «Жабайы аңдар»	<p>Орманға саяхат арқылы аңдар туралы мағлұмат беру. Қиялын, есте сақтау қабілетін қалыптастыру. Саусак ойыны арқылы сөйлеу әрекетін белсендіру. Әлеуметтік және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Эмоционалды жайсыздықты жеңілдету. Мінездің оң және теріс белгілері туралы білімдерін қалыптастыру.</p>	<p>«Ормандағы аңдар» АҚТ сурет сипаттамасы «Жасырынған аңдарды ата» АҚТ ойыны Саусак жаттығуы «Көңілді аңлар»</p>
3 апта «Көктем келді, алақай!»	<p>Көктем мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді, Мидың екі жарты шарын дамыту.</p> <p>Ашу эмоциямен таныстыруды жалғастыру, әлеуметтік қолайлы әдістерді қолдана отырып, жағымсыз көңіл-күйді жеңілдету жолдарымен таныстыру.</p>	<p>«Гүлдер гүлзары» тренинг «Белгілерді орналастыр» ойыны «Доп, доп домала...» жаттығуы «Қоқыс толы шелек» жаттығуы «Екі теке» қимылды ойыны</p>
4 апта «Анама сый»	<p>Мереке туралы сурет арқылы жеткізу. Сөздік қорын жетілдіру. Өн тындау арқылы балалардың анасына деген сезімдері туралы түсініктерін нақтылау. Үлкендерді сыйлай білуге тәрбиелеу.</p> <p>Өртүрлі эмоционалдық көңіл-күйді және жеке қасиеттерді білдіретін сөздіктің белсенді сөздігінде шоғырландыру.</p>	<p>«Қандай сыйлық?» менталды карта «Анама сыйлық» жапсыру жұмысы Видео құттықта АҚТ</p>
Сәуір		

1 апта «Құстар»	<p>Құстар турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Ерікті зейінге арналған ойындардың шарттарын орындай білуге жаттықтыру.</p> <p>Эмоционалдық жағдайын анықтауға және бағалауға, сондай-ақ басқа адамдардың эмоционалдық жағдайына барабар жауап беруге үйрету. Жәй музыка арқылы эмоционалдық күйді үйлестіру.</p>	Тіл ұстарту жаттығуы «Ға-Ға- Ға- ұшты қарға» «» ойыны «Эмоция дүкені» ойыны Даналық әліппесі (Күй тындау)
2 апта «Өз Наурыз»	<p>Еліміздің ұлттық мерекесі туралы бейнеролик арқылы әңгімелеп беру. Елімізге мақтаныш сезімін ояту. Ұлттық ойындарды естеріне түсіру. Ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту.</p> <p>Таңғаларлық эмоциямен таныстыруды жалғастыру. басқалардың көңіл-күйін сезіну және басқаларға жанашырлық таныту қабілетін дамыту. Эмоцияны көрсете білуге жаттықтыру.</p>	«Туған елдей-ел болмас» лэпбук тапсырмалары «Оюларды орналастыр» ойыны «Қошқармүйіз» марблс тастары Күй тындау (даналық әліппесі)
3 апта «Өсімдіктер әлемі»	<p>Өсімдік туралы мағлұмат беру. (шөп, ағаш, шырша, гүл, жапырақ) Оларды суретте көрсетіп ажырата білуге үйрету. Көрнекі-бейнелі ойлауды, зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту. Қабылдау мен кеңістіктік көріністерді жетілдіру.</p> <p>Қорқыныш эмоциясымен таныстыруды жалғастыру, көңіл-күйін көрсете білуге үйрету, қорқынышты жеңуге көмектесу.</p>	«Ұшты-ұшты» жаттығуы «Тез құрастыр» ойыны «Аралар келді» жаттығуы «Әдемі гүл» құмтерапия «Ақаштын бейнесі» этюд
4 апта «Мамандықтар»	<p>Мультфильм арқылы мамандықтар туралы түсінік беру. Өз ата-аналары туралы, олардың мамандық туралы әңгімеге тарту. Қиялын, қабылдауын дамыту. Өз ата-аналарының мамандықтары туралы білгенін қысқаша айтып беру.</p> <p>Музыканың көмегімен эмоционалдық күйді үйлестіру. сурет арқылы жағымды және жағымсыз эмоциялық күйлер, жағымды және жағымсыз мінез-құлық туралы алған білімдерін бекіту.</p>	«Менің мамандығым» мультхикая «»Құралын белгіле» ойыны «Өз затынды тап» графикалық тапсырма «Тәрбиеші апайым» әнін тындау
	Мамыр	
1 апта «Бірлік күні»	<p>1-Мамыр бірлігі күні екенін балаларға айтып ұғындыру. Балаларды татулыққа, достыққа, елін, жерін сүйе білуге үйрету. Басқа ұлт өкілдерімен сурет арқылы таныстырып олармен тату, достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу.</p> <p>Психожаттығулар көмегімен әртүрлі эмоционалдық күйлер туралы ойларын бекіту. Эмоцияларын көрсете білуге жаттықтыру.</p>	«Мерекелік каллаж» жапсыру тапсырмасы «Түрлі-түсті жалаулар» би терапия «Смайлик» құмтерапия «Қарап отырып бейнеле» сурет тапсырмасы
2 апта «Жаз»	<p>Есте сақтауды, зейінді шоғырландыру мен бөлуді дамытуды жалғастыру. Жәндіктер туралы білімдерін бекіту</p> <p>Табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу</p> <p>Эмоциямен жұмыста өткенді қайталау, білім, білік дағдыларын бекіту. Құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынас дағдыларын дамыту.</p> <p>Адекватты өзін-өзі бағалауды қалыптастыру.</p>	«Барлық шегірткелерді тап» ойыны Ойын «Қате қайда жасырылады?» «Гүлзардағы гүлдер» ойыны «Қоян мен түлкі» ойыны «Нәзік сөз» ойыны «Менің эмоцияларым»
3-4 апта	Диагностика	

Әдебиеттер тізімі:

1. Керімбекова Ж. Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу қабілетінің тежелуі Ұлағат. - 2007. - №5. Б.24-28
2. Құсайынов Д. Мектеп жасындағы балалармен жүргізілетін логопедиялық сабақта қолданылатын әдістер. // Дефектология - 2009. - №2. - Б.10-13
3. Аяпова Т.Т. Семантика онтогенезі және тілдік белгілердің даму ерекшеліктері. – Алматы, 2001.
4. Ерсарина Е.К., Айтжанова Р.К. Диагностика нарушений психофизического развития у детей: Справочно-метод.руководство для специалистов ПМПК. – Алматы, 2010.
5. Жанабергенова Г.Б. Задержка речевого развития у детей. //Тілашар. Логопед. – 2010. – №2.
6. Н.И. Гуткина Н.И. Внимание .Новгород,1996
7. О.В. Лебедева «Организация и содержание специальной психологической помощи детям с проблемами в развитии»
8. Мамайчук И.И., Ильина М.Н. «Помощь психолога ребенку с задержкой психического развития»
9. Макарова Л.С. «Организация и коррекционно – развивающее обучение дошкольников с ЗПР»
10. Алябьева Е.А. Занятия по психогимнастике с дошкольниками: Методическое пособие. – М.: ТЦ. Сфера, 2008.
11. Кряжева Н.А. Развитие эмоционального мира дошкольников. - Ярославль, 1995.
12. Давай познакомимся! Тренинговое развитие и коррекция эмоционального мира дошкольников 4-6 лет / Автор - сост.И. А. Пазухина Детство-Пресс, С. – Петербург, 2004.
13. Пасечник Л.В. Коррекция тревожности и гиперактивности в детском возрасте.- М.: ТЦ Сфера, 2007.
14. Программа «Формирование ключевых компетенций у детей 4-6 лет с задержкой психического развития»/ Авторский коллектив-Гуськова М.А., Можейко А.В., Фирсова Е.А., 2016.
15. Коррекция поведенческих нарушений у детей. Сборник упражнений и игр Ю.В.Царева 2008.
16. Коммуникативная компетентность дошкольников. Сборник игр и упражнений. 2009.
17. В мире детских эмоций, Данилина Т.А., Зедгенидзе В.Я., Степина Н.М., 2004